

paa en Halv, som ved en temmelig smal Lange mellem Kjøge- og Nøskildeforder er forbunden med det øvrige Sjælland, at der med den Del af Hæren, vi have til vor Raadighed, stillet bagved feltfortifikatoriske Forskandsninger, vil kunne ydes et saa betryggende Forsvar, som jeg tror, at der med vor finantzielle Tilstand kan og bør ydes. Tilhøjs kan Kjøbenhavn forsvares ved at forsvare den snevne Indgang til Øresund. Der er vist ikke Tale om at flytte Al, hvad her ligger, hvilket naturligvis vilde koste overmaade Meget, maaske ligesaa meget som Befæstningen af Kjøbenhavn. Det kan meget godt blive liggende, idet man forsvaret, hvad der ligger længere borte fra. Ganste vist beror Kjøbenhavns Forsvar mod Søsiden paa et godt Forhold til vore Naboer paa den anden Side af Sundet. Det beror, hvad en tidligere Krigsminister udtalte, paa et nordisk Forsvarsforbund, han sagde ogsaa ved denne Leilighed, at det er den eneste Vej, hvorpaa man kan komme til et nogenlunde betryggende Forsvar for Danmark. Nu kan man maaske sige, at det er Noget, vi ikke kunne vente paa; men jeg tror, at det er noget af det, som man hurtigt kunde opnaa, naar man for Alvor vilde tage fat paa den Opgave. Jeg tror, at selv Danmarks Beliggenhed, som er saa uheldig i strategisk Henseende, som Noget kan være, netop kan bruges som Betingelse. Det forekommer mig, at Danmark let maa kunne gjøre Stormagterne fortaaelig, at dets Stilling er en lignende som Schweiz's eller Belgiens. Danmark ligger, kan jeg gjerne sige, paa alsar Landevei, naar der udbræder Ufred i Europa, og det er af største Vigtighed for den ene eller den anden Stormagt at komme i Besiddelse af Indgangene til Østersøen, at faae Danmark til Forbundsfaelle, saa at der vilde blive et formeligt Kapløb i den Retning. Det var jo imidlertid netop det, som gjorde, at Schweiz og senere Belgien fik garanteret deres Integritet. Det vil være i alle Stormagters Interesse, at de Lande, som ligge ved Indgangen til Østersøen, blive neutraliserede og vedvarende neutraliserede. Naar vi gaa ud fra det som et Formaal, som jeg tror, det ikke skalde være vanskeligt ved en dygtig Udenrigspolitik at opnaa, saa have vi der et Grundlag for vort Forsvar; saa have vi at organisere det saaledes, at vi gaa Haand i Haand med de 2 andre nordiske Riger, og da — ved at gaa ud fra det og bygge videre paa det System, som vor Herordning for Dieblisset hviler paa — ville vi komme til et langt mere betryggende, langt naturligere og langt billigere Forsvar end det, som der her er foreslaet af den høitærede Krigsminister. Jeg skal imidlertid, naar vi komme saa vidt, stemme for Overgangen til 2den Behandling; men dersom Spørgsmaalet var, om jeg troede, at der kommer noget Brugbart ud af Forslaget, vilde jeg ganske vist stemme imod det; det er lidt en Kettesnor med Hensyn til Afstem-

ningen. Naar jeg stemmer for Overgangen til 2den Behandling, er det nærmest et personligt Hensyn, et Slags Høflighedshensyn overfor den høitærede Minister, som er kaldet til denne Post, og som naturligvis har forelagt et Lovforslag, der er i Overensstemmelse med hans Overbevisning. Dette er Noget, som jeg fuldstændig respekterer, og naar jeg derfor atter for 7de Gang skal være med til at bekæmpe dette Lovforslag, saa er det ikke Ministeren, men Systemet, jeg bekæmper. Jeg tror ikke, at vi komme ind paa en bedre Vej, før vi faae et andet System. Der er ikke nogen Portfeuille, som er skiftet saa hyppig i de senere Aar som Krigsministerens, men Systemet er det samme, og det er stadig det nye System. Naar der kom en Krigsminister, som kom med et Forsvar efter det gamle System, hvorpaa den nugældende Herordning hviler, skulde jeg med største Fornøielse være med til at arbejde paa Loven; men med Hensyn til, hvad jeg kalder „det nye System“, haaber jeg, at det skal gaa samme Vej som det nye System, hvorefter Bjørnstjerne Bjørnson har opkaldt sit nyeste Stykke.

Ivermøes: Jeg skal i Modsetning til de 2 ærede Medlemmer, der først have haat Ordet, tillade mig at anbefale det foreliggende Lovforslag fra den høitærede Krigsminister til Thingets velvillige Modtagelse og Overveielse. Da det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bojfen) idag først tog Ordet, havde jeg ventet en Fortsættelse eller Ojtagelse af et Forslag, som jeg en anden Gang ved denne Sags 1ste Behandling her i Salen hørte af ham, og hvori han opfordrede til, at man skulde søge at gaa hurtigt over den første Behandling af denne Sag, hvorom der nu saamange Gange havde været kæmpet, og hvor man havde ladet de forskjellige Anskuelse strides med hinanden, saaledes at det nu gjaldt om saa hurtigt som muligt at faae Sagen i et Udvalg, for at se, om der overhovedet kunde arbeides videre paa den. Det ærede Medlem beredte mig en Overraskelse ved idag at tale i modsat Retning. Det ærede Medlem underkastede Forslaget en længere Kritik, og hvad der egentlig var det Mærkeligste ved denne Kritik, var, at de Forslag, ved hvilke den høitagtede Minister havde høiet sig meget stærkt mod det ærede Medlems Anskuelse, syntes det ærede Medlem overordentlig ængstelig ved. Det forekommer mig, at det ærede Medlem saae med overordentlig ængstelige Øine paa de Forslag, der nu ere fremkomne fra Regjeringens Side, og at han endog mente, at de egentlig i hans egne tidligere Forslag kun vare komne ind for Systemets Skyld. Maaske det ærede Medlem ogsaa paa en vis Maade nu er imod dem, hovedsagelig for Systemets Skyld. Jeg har nu den modsatte Mening af det ærede Medlem, nemlig at denne Sag heldigst og bedst behandles i et Udvalg, og jeg kunde for mit Ved-